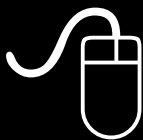

Фінансові послуги у Чеській Республіці: Довідник для іноземців

Прага 2006

Informační centrum a knihovna Multikulturního centra Praha

INFOCENTRUM

Zájemcům zprostředkujeme kontakt na české i zahraniční nevládní organizace, organizace menšin, lektory, a odborníky, kteří se zabývají multikulturními tématy.

KNIHOVNA

Knihovna nabízí k zapůjčení literaturu v češtině, angličtině, němčině, španělštině, romštině a slovenštině k těmto tématům:

- národnostní a etnické menšiny v České republice a zahraničí
- interkulturní výchova a vzdělávání
- kultury a jejich střetávání
- migrace a problematika uprchlíků
- národ, nacionalismus a rasismus
- kulturní a sociální antropologie

MONITORING TISKU

Přinášíme aktuální články z denního tisku o soužití národnostních a etnických menšin, o cizincích, uprchlících a multikulturních tématech v České republice, Evropě a ve světě. Monitoring tisku připravujeme ve spolupráci s Newton IT.

[MULTIKULTI] ZPRAVODAJ

Emailový zpravodaj poskytující jednou týdně informace o multikulturních akcích a aktivitách u nás i ve světě. Obsahuje pozvánky na diskuse, koncerty, výstavy, výběr zajímavých článků a další.

Otvírací hodiny knihovny:
pondělí 10-15 hod.
čtvrtek 12-19 hod.

On-line katalog knihovny:
www.mkc.cz/cz/knihovna.html

Více na [www stránkách](http://www.mkc.cz)
Multikulturního centra Praha
www.mkc.cz.

Multikulturní centrum Praha
Vodičkova 36 (Palác Lucerna)
116 02 Praha 1
tel./fax: 296 325 345
E-mail: infocentrum@mkc.cz

Фінансові послуги
у Чеській Республіці:
Довідник для іноземців

Прага 2006

Фінансові послуги у Чеській Республіці:

Довідник для іноземців

Публікація „Фінансові послуги у Чеській Республіці: Довідник для іноземців” є складовою частиною проекту „Фінансова освіта іноземців”, який здійснює Мультикультурний центр Прага. Реалізація проекту відбувається за фінансової допомоги фонду Citigroup Foundation. Експертні консультанти: Міхал Горец, Павліна Йіржікова, Йітка Новотна (кредити із заощаджень на придбання житла), Яна Мусілкова (заощадження на придбання житла), Павел Рацоха.

Усім співпрацівникам та спонсорам виражаємо свою подяку.

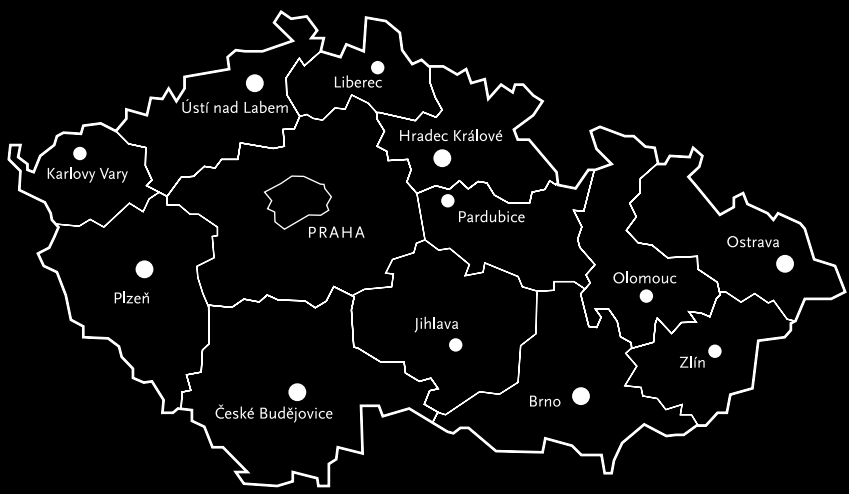
Multikulturní centrum Praha
Vodičkova 36 (Palác Lucerna)
116 02 Praha 1
tel./fax: 296 325 345

www.mkc.cz
mkc@mkc.cz

РЕДАКЦІЯ
Гана Жакова Петрова

Публікацію видало громадське об'єднання
Мультикультурний центр Прага у 2006 році.

ISBN 80-239-6729-0

Передмова

Напевно, нема складнішої сфери щоденного життя людини, ніж область фінансових послуг. Багато іншомовних слів, професійного сленгу, громади формулярів, важливі зауваження, непомітно розміщені та надруковані шрифтом, який майже неможливо розібрати, складна юридична мова, якої не розуміють і чехи, не кажучи про іноземців, які чеську мову тільки вивчають. Десь так виглядає область фінансових послуг у Чеській Республіці у 2006 році.

На щастя, ситуація змінюється. Два роки критики з боку мас-медіа та клієнтів фінансових інституцій надали можливість останнім змінити свій підхід. Низка установ почала спрощувати цінники та способи, якими інформує своїх клієнтів, але частина компаній не поспішала змінювати зручний для себе спосіб життя. Тому Міністерство фінансів минулого року вступило до дискусії з трьома простими вимогами. Незважаючи на початковий супротив, певні зміни все ж таки почали втілюватися життя, тому гадаю, що ці зміни принесуть клієнтам не лише більшу ясність наявних послуг, але і вигідніші умови для того, щоб кожна людина почувала себе як справжній та поважний клієнт. Врешті решт, у банків ми купуємо служби, а не звертаємося до них за люб'язністю...

Першою з вимог Міністерства фінансів була зрозумілість інформації. Хочемо, щоб однакові послуги завжди називались однаково, щоб пояснення були чіткими та зрозумілими, щоб працівники фінансових установ могли пояснити вигоди та невигоди фінансових продуктів і тим клієнтам, які не закінчували право та економіку. Кожний клієнт би мав отримати основну інформацію простою мовою та у повному обсязі.

Вимога на перший погляд здається простою, але для деяких фінансових установ вона є досить небажаною. Тут я маю на увазі не великі фінансові групи, які добре усвідомлюють необхідність мати постійних вірних клієнтів, мова йде про різні фірми, які заробляють на непоінформованості клієнтів. Нехай йдеться про кредитні компанії або про різних радників, ніколи не розраховуйте лише на першу пораду. Обмірковуюте, питайтеся – і поки ви на сто відсотків не впевнені, що все розумієте і знаєте весь ризик, нічого не підписуйте. Пам'ятайте, що важливим є те, що ви підписали, а не те, що вам сказали, тому занадто швидкий підпис може для вас коштувати дуже дорого.

Другою вимогою Міністерства фінансів є порівнянність інформації. Цього не можна досягнути за кілька днів, наша ціль – досягти того, щоб кожна людина могла швидко та просто порівняти окремі пропозиції. На сьогоднішній день конкуренція обмежується саме неможливістю порівняння – кожний пакет містить різні послуги, різні установи по-іншому підраховують різні показники і по-різному встановлюють розмір зборів. У цих пропозиціях і має розібратися клієнт, котрий часто навіть не має можливості вибрати для себе найбільш прийнятний продукт.

Ці дві вимоги являються основою для того, щоб люди стали у повній мірі використовувати пропозиції фінансових установ із користю для себе. Погано, якщо у суспільстві існують люди, котрі втрачають гроші лише тому, що фінансові установи не змогли (або не схотіли) пояснити умови надання послуг та порадити при їх виборі. У низці країн допомога таким групам населення є пріоритетним завданням організацій для охорони прав споживачів, тому охоронці прав споживачів мали би цій проблемі приділяти більше уваги.

Третьою вимогою Міністерства фінансів було спрощення процедури переходу клієнта від однієї організації до іншої, якщо він є незадоволений послугами. Нам не подобаються високі стіни, які заважають незадоволеному клієнтові захлопнути за собою двері. Нехай ідеться про відрахування та штрафи за відмову від продукту, або занадто складні процедури розірвання договору, всього цього немає бути на цивілізованому ринку. Тому раджу з'ясувати скільки коштуватиме відхід від банку ще перед підписанням договору. Занадто часто стається, що на початку все є безкоштовним, але на кінці – навпаки.

Добре, що існують такі книги, як ця. Вірю, що вона стане надійним провідником у складному світі фінансових послуг. Сподіваюся також, що передмова наступного видання буде набагато оптимістичнішою.

03

ТОМАШ ПРОУЗА

заступник міністра фінансів

P.S.: Якщо ви захочете поділитися досвідом з фінансовими продуктами в Чеській Республіці, напишіть нам до Міністерства фінансів. На електронній адресі spotrebitele@mfcg.cz ми збираємо враження клієнтів, з якими потім працюємо при підготовці змін, що мали б допомогти всім нам.

00	Вступ	06
	Гана Жакова-Петрова	
01	Основні поради для простої орієнтації у цьому довіднику	07
02	Банки в Чеській Республіці	09
	Надійність банків	09
	Підхід банків до потреб іноземців	09
	Спілкування з банками іноземною мовою	10
03	Специфіка чеського банківського ринку та послуг	11
04	Поточний рахунок	14
	Розподіл рахунків	14
	Умови для відкриття поточного рахунку	14
	Прибутки з грошей на рахунку – відсотки	16
	Послуги та збори	16
	Доступ до рахунку та його ведення	18
	Спеціальні рахунки для вигіднішого вкладання вільних грошових засобів	19
05	Платіжні картки	20
	Для чого мати картку?	20
	Розподіл щодо способу виготовлення	20
	Види карток	21
	Видання дебетної картки	21
	Зразок підпису та PIN	21
	Оплата за ведення дебетної картки	21
	Зняття готівки в банкоматах	22
	Платежі в магазинах	22
	Платежі карткою на Інтернеті	22
	Втрата картки	23
06	Кредити	23
	Вступ	24
	Надання кредитів	24
	Підхід банків до іноземців	24
	Терміни, які добре знати при проханні про надання кредиту	26
	Конткорентний кредит	26
	Кредитна картка	28
	Споживчий кредит	29

07	Іпотечний кредит	31
	Вступ	31
	Як отримати іпотеку	33
	Банки, які надають іпотечні кредити	33
	Розмір та строки сплати іпотечного кредиту	34
	Відсоткові ставки та збори	34
	Державна підтримка іпотечного кредиту	35
08	Заощадження на придбання житла	36
	Вступ	36
	Як розпочати заощадження на придбання житла?	36
	Як отримати кредит із заощаджень на придбання житла	37
	Хто надає послугу заощаджень на придбання житла	37
	Відсоткові ставки та збори	38
	Державна підтримка	38
	Висновок	39
09	Обмін грошей в ЧР	39
	Вступ	39
	Обмін на вулиці	39
	Обмін в обмінному пункті	40
	Обмін в банку	40
10	Переказування грошей за кордон	41
	Вступ	41
	Безготівковий переказ – закордонні платіжні обороти	41
	Готівковий переказ та комбінований безготівково-готівковий переказ	42
	Зняття грошей в банкоматах за кордоном	44
11	Вирішення помилкових трансакцій та суперечок	45
	Скарги у вашому банку	45
	Фінансовий арбітр ЧР	45
12	Кредитні реєстри	46
	Вступ	46
	Перелік реєстрів	46

Вступ

У 2004 році у Чеській Республіці проживало 254 294 іноземців, з того 99 467 осіб мали дозвіл на постійне проживання в ЧР, 154 827 – дозвіл на довгострокове перебування. Найбільше іноземців з дійсним дозволом на перебування в ЧР походить з України (78 263), Словаччини (47 352), В'єтнаму (34 179), Польщі (16 256), Росії (14 743) та Німеччини (5 772).

Результати дослідження, проведеного Мультикультурним центром Прага, показали, що іноземці важко орієнтуються у пропозиціях банківських послуг. Дехто стикається з мовним бар'єром, частина вказує на культурні непорозуміння, частина іноземців не розбирається у банківських послугах, бо дотепер вони не мали жодного контакту з банками.

Метою цієї брошури є надати основну інформацію про банківський сектор у ЧР та про пропозиції основних банківських послуг. Необхідні для щоденного життя у Чеській Республіці продукти (наприклад, поточний рахунок), описуються більш детально. Коротко описуються послуги, якими іноземці практично не користуються, або ж ними користується лише незначна частина іноземців, що проживають в ЧР.

У деяких главах, наприклад, про поточний рахунок чи позики, вказуються і пропозиції окремих банків. Банки обирались в залежності від розміру, доступності відділень та досвіду опитаних іноземців. Огляд банків наводиться за алфавітом. На чеському ринку діють і інші банки, пропозиції яких можуть бути цікавими для іноземців (контакти на них містяться у додатку).

Цей довідник виходить чеською, англійською, німецькою, російською, українською та в'єтнамською мовами. Його можна знайти на Інтернеті сторінці www.migraceonline.cz/finance.

За фінансову підтримку цього видання щиро дякуємо CITIGROUP FOUNDATION. За цінні поради та зауваження висловлюємо нашу подяку Павліні Йіржіковій з GE Money Bank та Міхалу Горецові з Citibank.

ГАНА ЖАКОВА-ПЕТРОВА
Мультикультурний центр Прага

Основні поради для простої орієнтації у цьому довіднику

ЩО РОБИТИ, КОЛИ ВАМ ПОТРІБНО?

Платити та приймати платежі

Платити та приймати платежі ви можете **готівкою**, наприклад, грошовим переказом на Чеській пошті (див. глава 3) або безготівковим розрахунком.

Для безготівкових розрахунків вам необхідно мати банківський рахунок (див. глава 4). Рахунок можна відкрити у філіалі банку, банки зазвичай пропонують цю послугу всім іноземцям, що легально перебувають на території Чеської Республіки (див. глава 4.2). Тим не менше, існують значні відмінності у пропонованих типах рахунків та т.зв. пакетів, які містять різні послуги за різними цінами. Оскільки є зайвим платити за послуги, якими потім не будете користуватися, радимо спочатку зважити, **для чого вам потрібний рахунок**: зберігати гроші для того, щоб показувати поліції у справах іноземців довідки про стан рахунку, проводити регулярні платежі у межах ЧР або проводити закордонні платежі, тощо.

При виборі банку та пакету послуг треба також продумати, **яким чином ви будете керувати рахунком**: прямо у відділенні банку, через Інтернет або телефон. Важливим моментом при цьому є мова, якою банк може спілкуватися зі своїми клієнтами (див. глава 2.3).

Разом із відкриттям рахунку банк, як правило, пропонує і дебетну картку (див. глава 5), з якою ви можете знімати готівку з банкоматів або платити в деяких магазинах.

Заощаджувати

Заощаджувати гроші ви можете на **ощадних рахунках** (див. глава 4.6), на які можна вкладати гроші у будь-яких часових інтервалах. Зазвичай потрібно мати у цьому банку і поточний рахунок.

Інший варіант являють собою **термінові вклади** (див. глава 4.6). Потрібно визначитися, на який термін довіряєте свої гроші банку.

Іншим продуктом для заощаджень є **заощадження на придбання житла** (див. глава 8). Йдеться про довгостроковий тип заощаджень, який є вигідний зокрема і тому, що держава цей тип заощаджень підтримує формою т.зв. державної підтримки. На державну підтримку мають право не всі іноземці, що проживають у ЧР (див. глава 8.6).

Послуги заощадження є в цілому доступними для всіх іноземців, що мають дозвіл на перебування у Чеській Республіці.

Позичити гроші

У випадку, коли вам потрібні гроші на покупки (наприклад, купівлю споживчих товарів), які ви хочете сплачувати невеликими сумами, найприйнятнішим є **споживчий кредит** (див. глава 6.6). Наскільки вигідними будуть для вас кредити можна з'ясувати за допомогою показника **RPSN** (див. глава 6.7).

Якщо вас цікавить короткостроковий кредит, то тоді найбільш вигідним продуктом є **кредитна карта** (див. глава 19) або контокорентний кредит (див. Глава 6.5), який можна отримати за наявності поточного рахунку.

Для фінансування житла існують **іпотечні кредити** (див. глава 7) або **кредит із заощаджень на придбання житла** (див. глава 8). Іноземці мають обмежені можливості для придбання нерухомості в ЧР (див. глава 7.1).

08

Окремі банки мають різні підходи до надання кредитів іноземцям (див. глава 6.3).

Обміняти гроші

Гроші можна **обміняти готівкою** у банку або обмінному пункті (див. глава 9.3) або **безготівковим шляхом** (див. глава 9.4). Для такого обміну необхідно мати **інвалютний рахунок** (поточний рахунок у іноземній валюті). Якщо хочете уникнути шахрайства та інших неприємних сюрпризів, не радимо обмінювати гроші на вулиці.

Послати гроші за кордон

Якщо ви хочете послати гроші за кордон **безготівковим** переказом (див. глава 10.2), необхідно мати поточний рахунок. Сукупну вартість трансакції складають збори вашого банку, збори кореспондентських банків та збори банку одержувача переказу. У більшість країн можна посилати гроші і готівкою (див. глава 10.3).

Банки в Чеській Республіці

На даний момент у Чеській Республіці діє 36 банків, з них – 6 будівельних ощадних банків. У ЧР також працюють 12 філіалів закордонних банків та декілька десятків закордонних банків, що пропонують послуги у рамках вільного руху послуг в ЄС.

Надійність банків

Після краху кількох банків протягом 90-их років чеський банківський ринок очистився, і довіра у банки зросла. Існує обов'язкове страхування вкладів, яке поширюється на клієнтів усіх банків. Застрахованими є всі неанонімні вклади фізичних та юридичних осіб у кронах та іноземній валюті. У випадку краху банку уповноваженим особам виплачуються відшкодування вкладів у чеських кронах у розмірі до 90 % суми, максимально до 25 000 EUR на одну особу в одному банку.

09

Список усіх банків, включно контактів та основної інформації про них на англійській мові можна знайти на Інтернет сторінках Чеського національного банку (Česká národní banka, www.cnb.cz), а також у кожному відділенні банку.

Підхід банків до потреб іноземців

Підходи банків до іноземців можна виокремити в залежності від того, чи клієнт приходиться до банку вкладати гроші, тут перешкоди мінімальні, або чи він хоче гроші позичити. У другому випадку банки, як правило, не так охоче йдуть назустріч потребам іноземців. Утім, залежить від країни походження іноземця та його статусу. Іноземці з країн ЄС та іноземці, що мають дозвіл на постійне проживання, як правило, зіштовхуються з меншою кількістю перешкод.

Обережність, з якою банки надають кредити іноземцям, до певної міри можна зрозуміти. Банк не знає банківську історію клієнта, тому може побоюватися, що клієнт від'їде з ЧР, а для банку витребування боргових зобов'язань є дуже дорогим. З іншого боку, банки мали би зрозуміти (а такою є і позиція Комітету по усуненню всіх проявів расової дискримінації ООН), що громадянство не являє собою найважливіший критерій, якщо мова йде про наміри або здатність сплачувати позичку. Адреса постійного проживання, робота, майно та родинні зв'язки можуть бути набагато важливішими у цьому контексті.

Спілкування з банками іноземною мовою

Найкращим способом, як дізнатися про банк чи пропозицію його послуг, є Інтернет, телефонна лінія банку (зазвичай безкоштовна), відвідування відділення банку та друковані матеріали. Адреси банків та інші контактні деталі ви можете знайти у додатку.

Деякі банки відкривають спеціальні відділення для іноземців.

ЯК ЧЕСЬКІ БАНКИ СПІЛКУЮТЬСЯ З ІНОЗЕМЦЯМИ?

Citibank

Citibank забезпечує комунікацію з клієнтами на всіх рівнях, включаючи працівників у відділеннях банків, інформаційну телефонну лінію та друковані матеріали на англійській та чеській мові.

Банк у ЧР має 8 відділень.

Česká spořitelna (Чеський ощадний банк)

Банк має спеціальні філіали, які називаються Expat Center. Працівники у цих відділеннях говорять англійською, французькою та німецькою мовами. У цих відділеннях банк пропонує також друковані матеріали на іноземних мовах. Англійською мовою доступні також послуги ведення банківських операцій через Інтернет, мобільний та стаціонарний телефон.

Česká spořitelna має 647 відділень.

ČSOB (Чесько-словацький торговий банк)

Основними мовами, якими банк може надавати інформацію іноземцям у окремих відділеннях, на інформаційній телефонній лінії, на Інтернеті та у друкованих матеріалах, є англійська та словацька.

Послуги проведення операцій через Інтернет, стаціонарний та мобільний телефон доступні, окрім чеської, також у англійській, угорській, словацькій та німецькій мовній версії.

Банк має 218 відділень.

GE Money Bank

Банк не має спеціальні відділення для іноземців. Тим не менше, у наявних філіалах завжди буде хтось, хто говорить англійською мовою. Від 2006 року має працювати послуга ведення операцій через Інтернет англійською мовою.

Банк має 192 відділення.

Komerční banka (Комерційний банк)

Банк Komerční banka відкрив спеціальний відділ для іноземців Foreign Customer Desks (FCD) у 19 відділеннях. Працівники цих відділів володіють необхідними мовними навичками і закінчили спеціальні курси для спілкування з іноземцями, там також можна знайти матеріали на англійській, німецькій та французькій мовах. Існує спеціальний розділ Інтернет сторінок банку на англійській мові, англійська мова є доступною при дзвінках на інформаційну телефонну лінію.

Послуги ведення рахунку за допомогою Інтернету, мобільного та стаціонарного телефону доступні чеською та англійською мовами.

Банк має 341 відділення.

Poštovní spořitelna (Поштовий ощадний банк)

Poštovní spořitelna є складовою частиною ČSOB, основною мовою спілкування є чеська. Філіали можна знайти на 3400 чеських поштах.

Raiffeisenbank

Друковані матеріали, телефонна інформаційна лінія та Інтернет сторінки пропонуються, окрім чеської, ще англійською мовою. У кожному відділенні є працівник, який може спілкуватися з іноземцями англійською або німецькою мовою. Проводити банківські операції через Інтернет, мобільний та стаціонарний телефон можна також англійською мовою.

Банк має 49 відділень.

03

Специфіка чеського банківського ринку та послуг

ЩО Б ВИ МАЛИ ЗНАТИ ПРО ЧЕСЬКИЙ БАНКІВСЬКИЙ РИНОК ТА ПОСЛУГИ?

Платежі, пов'язані з веденням поточного рахунку

У Чеській Республіці клієнти, як правило, платять збори за ведення поточного рахунку та за окремі послуги. Структура цих відрахувань не завжди є зрозумілою, окрім того, не завжди є наявний переклад ціннику на іноземні мови. Може статися, що гроші поступово зникають і з рахунку, який не використовується.

Інформацію про збори ви знайдете у главі 4.4.

Валюти, в яких ведуться рахунки

Основною валютою для ведення рахунків є чеська крона (CZK), переважна більшість банків веде іновалютні рахунки в євро (EUR) та американських доларах (USD). Деякі банки ведуть рахунки і в інших валютах Європейського Союзу або інших розвинених країн.

Іновалютні рахунки до існуючого рахунку в CZK банки відкривають, як правило, безкоштовно. Збори за їх ведення не дуже відрізняються від ведення поточних рахунків у чеських кронах.

12

Оподаткування відсотків

Відсотки, які нараховуються за вклади, мають оподатковуватися. З них вираховується податок на дохід, який у Чеській Республіці складає 15 %. Банк сам вираховує цей податок фізичним особам, тому доходи від відсотків вже не потрібно вказувати у податковому звіті.

Державна підтримка

Деякі фінансові продукти, як наприклад, заощадження на придбання житла та іпотеки, дозволяють отримати державну підтримку або субсидію. Докладнішу інформацію про державну субсидію ви знайдете у главах 7.6 та 8.6.

Можливість знизити базу оподаткування

У Чеській Республіці існують фінансові продукти, які дозволяють знизити базу оподаткування, тобто доходу, з якого вираховуються податки.

Йдеться про:

- пенсійне страхування,
- страхування життя,
- заощадження на придбання житла (сплачені відсотки за кредит),
- іпотечний кредит (сплачені відсотки за кредит, наданий для придбання нерухомості).

Інформацію про можливість знизити базу податку можна знайти в главі 7.6 та 8.6.

Чехи не користуються чеками

Чеська економіка є у цьому плані специфічною, оскільки тут практично не використовуються чеки. Незважаючи на це, всі банки знайомі з цим продуктом і можуть без проблем чеки виплачувати, деякі банки навіть можуть чеки видати.

Широко доступними є дорожні чеки, наприклад, Visa, American Express або Thomas Cook.

Використання платіжних карток

Платіжні картки широко використовуються для того, щоб знімати готівку в банкоматі або платити за товари та послуги без готівки. Найбільш розповсюдженими являються картки систем Eurocard/ Mastercard та VISA. Дебетну картку має більше ніж 61 % населення віком понад 15 років, кредитну - більше ніж 5 % населення.

Кількість банкоматів: 3 000.

Кількість місць, де можна платити картою : 50 000.

Поштовий переказ

Досить поширеним є поштовий переказ грошей. Йдеться про грошовий переказ, оснований на дуже простому принципі: у відділенні пошти треба заповнити формуляр, внести готівку, і пошта за плату (20 – 30 CZK) надішле гроші на вказаний банківський рахунок або адресату, який зможе забрати готівку на пошті. Поштовими переказами для виплати субсидій та інших платежів користуються і органи державного врядування та місцевого самоуправління.

SIPO

Специфічним платіжним інструментом є Комбіноване інкасо платежів населення, т.зв. SIPO. Ця служба походить з часів, коли у Чеській Республіці ще не були поширеними банківські рахунки, однак добре працює вона і зараз. На Чеській пошті треба отримати номер SIPO і внести до формуляру платежі, які ви хочете у цей спосіб провести. Потім один раз у місяць необхідно сплатити загальну суму готівкою на пошті або дозволити сплату інкасо зі свого рахунку. Чеська пошта потім розділить отриману суму та надішле гроші на вказані вами рахунки. SIPO використовується лише для регулярних платежів. Чехи використовують цю послугу для оплати електроенергії, газу, телефону та інших послуг.

Інформацію про цю послугу можна отримати у відділеннях Чеської пошти.

Поточний рахунок

Поточний рахунок дає його власникові можливість відкладати гроші, приймати безготівкові платежі, здійснювати одноразові та регулярні платежі іншим особам.

Поточний рахунок в Чеській Республіці має більшість населення. Роботодавці надають перевагу безготівковій виплаті заробітної платні. Відкриттям поточного рахунку ви розпочинаєте свою банківську історію, яка може спростити доступ до інших банківських послуг.

Банки пропонують і т.зв. пакети послуг, які в рамках місячної тарифної оплати пропонують окрім ведення поточного рахунку і інші послуги (безкоштовно або за пільгову ціну).

14

Разом із відкриттям поточного рахунку можна замовити і дебетну картку, завдяки якій не потрібно носити з собою готівку. Карткою можна оплачувати товари та послуги або знімати готівку в банкоматі. Докладнішу інформацію можна знайти у главі 5.

Розподіл рахунків

- Поточні рахунки для фізичних осіб (громадян) – у цьому довіднику ми розглядаємо цей вид рахунків.
- Поточні рахунки для фізичних осіб - підприємці – як правило вимагає фінансове управління.
- Поточні рахунки для юридичних осіб (фірми).

Умови для відкриття поточного рахунку

Для того, щоб відкрити рахунок, необхідно досягти віку 15 чи 18 років. Молодшим особам відкрити рахунок може їх правомочний представник.

Банки зазвичай не створюють перешкоди для іноземців з різними статусами перебування на території ЧР. Від іноземців вони, як правило, вимагають пред'явлення **посвідчення особи (паспорт) або іншого документу, що підтверджує тотожність та ще одного посвідчення особи (наприклад, водійські права)**. Можуть вимагатися додаткові документи: у випадку держав з візовим режимом – дійсну візу; дозвіл на перебування; документ, що затверджує мету перебування в ЧР тощо. Загальноприйнятою практикою є вимога мінімального вкладу.

В яких банках іноземці можуть відкрити рахунок (деякі банки)*

СТАТУС ІНОЗЕМЦЯ	CITIBANK	ČESKÁ SPOŘITELNA	ČSOB	GE MONEY BANK	KOMERČNÍ BANKA	POŠTOVNÍ SPOŘITELNA	RAIFFEISEN BANK
Особа, що подала заяву про надання їй статусу біженця	ні	так	так	так	так	так	інформація відсутня
Біженець (особа, якій був наданий притулок)	так	так	так	так	так	так	інформація відсутня
Громадянин ЄС – перебування до 3 місяців	так	так	так	так	так	так	інформація відсутня
Громадянин ЄС – тимчасове перебування	так	так	так	так	так	так	так
Громадянин ЄС – постійне проживання	так	так	так	так	так	так	так
Не ЄС – короткострокове перебування до 3 місяців	так	так	так	так	так	так	інформація відсутня
Не ЄС – довгострокове перебування	так	так	так	так	так	так	так
Не ЄС – постійне проживання	так	так	так	так	так	так	так
Іноземець із дійсним паспортом, який немає дозволу не перебування в ЧР	так	так	ні	так	ні	ні	інформація відсутня

* Йдеться лише про вибір з усіх наявних банківських суб'єктів у ЧР, дані на 15. 12. 2005.

Прибутки з грошей на рахунку – відсотки

Процентна ставка для рахунків в чеських кронах коливається у межах 0,05-0,5% річних (далі в тексті – р.а., тобто per annum – за рік) від залишку на рахунку. Для іноземних рахунків діють інші відсоткові ставки.

Послуги та збори

ВІДКРИТТЯ РАХУНКУ

Більшість банків не вимагає оплати за відкриття рахунку.

МІСЯЧНА ОПЛАТА ЗА ВЕДЕННЯ РАХУНКУ

Оплата за ведення поточного рахунку чинить 0-100 CZK. Оплата за т.зв. пакети послуг складає 50-400 CZK, вона залежить від кількості послуг, які були включені в пакет.

ЯКІ ПОСЛУГИ ЗАЗВИЧАЙ ПРОПОНУЮТЬСЯ В РАМКАХ Т.ЗВ.

ПАКЕТІВ ПОСЛУГ?

- Безкоштовна платіжна картка до рахунку.
- Декілька безкоштовних платіжних операцій (платіжне доручення, прийняті платежі) щомісяця.
- Можливість декілька разів зняти готівку в банкоматах безкоштовно або за вигідним тарифом.
- Послуги самостійного ведення рахунку за допомогою Інтернету, мобільного та стаціонарного телефону безкоштовно.
- Безкоштовний щомісячний звіт про стан рахунку.
- Інші додаткові послуги, наприклад: страхування від нещасних випадків або туристичне страхування.

Деякі банки пропонують безкоштовне ведення рахунку, однак для цього вони зазвичай вимагають:

- Мінімальний залишок на рахунку у розмірі тисяч або десятків тисяч CZK.
- Регулярні надходження грошей на рахунок у рамках тисяч CZK.

ЗВІТ ПРО СТАН РАХУНКУ

Звіт про стан рахунку вам надасть інформацію про всі зміни на вашому рахунку. За місячний звіт, який ви забератимете особисто у відділенні банку, необхідно буде заплатити 45-100 CZK. Відправлення звітів поштою коштуватиме 0-35 CZK.

ПІДТВЕРДЖЕННЯ ПРО СТАН РАХУНКУ, ЩО ВИДАЄТЬСЯ НА ВИМОГУ КЛІЄНТА (НАПРИКЛАД, ДЛЯ ПОЛІЦІЇ У СПРАВАХ ІНОЗЕМЦІВ)

За подібне підтвердження платиться від 100 до 600 CZK, деякі банки не наводять конкретну суму у своїх цінниках.

Порада: Поліція у справах іноземців приймає і щомісячні звіти про стан рахунку.

ВНУТРІШНІ ПЛАТЕЖІ

Внутрішній платіж використовується для переказів чеських крон між банками, зареєстрованими у Чеській Республіці.

ВХІДНІ ПЛАТЕЖІ

У випадку цін на вхідні платежі банки не розрізняють, чи цей платіж прийшов зі свого, чи з іншого банку. Ціни однакові, або їхня різниця є мінімальною.

- Вхідний платіж у CZK з банку у ЧР: 0-7 CZK.

ВИХІДНИЙ ПЛАТІЖ – ОДНОРАЗОВЕ ПЛАТІЖНЕ ДОРУЧЕННЯ

Платіжне доручення можна задати у письмовій формі (потрібно заповнити відповідний формуляр та віддати його працівникам відділення банку) або за допомогою послуг самостійного проведення операцій.

Платіжне доручення до того ж банку, де ви маєте рахунок, коштуватиме:

- У відділенні 0-53 CZK.
- За допомогою інших шляхів, наприклад, Інтернет-банкінгу 0-6 CZK.

Платіжне доручення до іншого банку коштуватиме:

- У відділенні 0-55 CZK.
- Іншим шляхом, наприклад, за допомогою Інтернет-банкінгу 0-6 CZK.

Діапазон вартості платіжних доручень є дуже широким. У більшості випадків діє правило, що тип рахунку не впливає на ціну окремих транзакцій. Політика банків часто прямує до того, що в рамках т.зв. пакету послуг ви отримуєте право проводити кілька безкоштовних доручень щомісяця.

17

ВИХІДНИЙ ПЛАТІЖ – ПОСТІЙНЕ ПЛАТІЖНЕ ДОРУЧЕННЯ

Постійне платіжне доручення використовується у випадку регулярних платежів, які щомісяця повторюються. Банк до встановленого терміну (наприклад, до 12-го дня місяця) здійснює платіж. Вартість переказу у рамках постійного платіжного доручення є до 10 CZK. У деяких видів рахунків необхідно оплатити і заведення постійного платіжного доручення (0-50 CZK), його зміну (0-50 CZK) та скасування (0-50 CZK).

Велика шкала цін пояснюється тим, що за використання різних каналів встановлюються різні ціни (за зміну постійного платіжного доручення у відділенні банку ви заплатите більше, ніж за допомогою Інтернет-банкінгу).

ЗАКОРДОННІ ПЛАТІЖНІ ОБОРОТИ

Закордонний платіж – це будь-який платіж у закордонній валюті (до банку в ЧР та за кордоном) та платіж у чеських кронах за кордон. Способи проведення платежів за кордон та отримання грошей з-за кордону ми розглянемо детальніше у главі 10.2.

ЗАКРИТТЯ РАХУНКУ

Ще недавно банки вимагали оплати за закриття рахунку. Більшість банків цей вид оплати вже скасувала.

Доступ до рахунку та його ведення

ВІДДІЛЕННЯ

Найбільше відділень у Чеській Республіці мають Česká spořitelna, ČSOB, Poštovní spořitelna та Komerční banka. У відділенні банку можна проводити будь-які операції. Банки намагаються обмежити кількість відвідувань, тому встановлюють вищі ціни за проведення операцій, щоб клієнти користувалися службами безпосереднього ведення рахунку та проведення операцій (Інтернет-банкінг, мобільний та телефонний банкінг).

Робочий час відділень окремих банків є різним, але як правило, у понеділок та середу банки мають довший робочий день (зазвичай до 18:00), у п'ятницю – коротший.

БЕЗПОСЕРЕДНЄ ВЕДЕННЯ РАХУНКУ ТА ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАЦІЙ

Цей тип послуг дозволяє самостійно керувати своїм рахунком без необхідності відвідувати відділення банку. У такий спосіб ви можете дізнатись стан вашого рахунку, задавати платіжні доручення, тощо. Оплата послуг та вартість активації послуг у переважній більшості включені до різних пакетів, і зазвичай вже включені до місячної оплати за ведення рахунку. У іншому випадку оплата складає кілька десятків крон щомісяця.

•• ТЕЛЕФОННИЙ БАНКІНГ (Telebanking)

Керувати своїм рахунком ви можете за допомогою стаціонарного або мобільного телефону. Для цього треба подзвонити на телефон (часто – безкоштовну лінію), вказати свій ідентифікаційний номер, після цього вас з'єднають з телефонним банкіром або автоматичною голосовою системою. Слідкуйте за тим, щоб вас ніхто не підслуховував під час вашої розмови.

•• МОБІЛЬНИЙ БАНКІНГ (GSM banking)

Контакт відбувається за допомогою аплікації, інсталюваної на SIM карті вашого мобільного телефону. Потрібно також мати мобільний телефон, який підтримує т.зв. технологію SIM Toolkit та банківську SIM карту оператора GSM.

•• ІНТЕРНЕТ-БАНКІНГ (Internet banking)

Керувати своїм рахунком можна за допомогою звичайного комп'ютера, підключеного до Інтернету. На Інтернет сторінці банку для доступу до рахунку необхідно задати ім'я користувача та пароль, а також інші дані на вимогу банку, після чого ви дістанетеся до аплікації Інтернет-банкінгу (або спеціальної сторінки банку). Всі дані, що відсилаються, зашифровуються.

.. ДОМАШНІЙ БАНКІНГ (Home banking)

– надає можливість керувати рахунком за допомогою комп'ютеру, підключеного до Інтернету та спеціального програмного забезпечення, яке надає банк.

Для іноземців, які не знають чеську або англійську мову, вищевказані можливості спілкування з банком не мають ужитку. Огляд мов, якими банки здійснюють комунікацію, можна знайти у главі 2.3.

Спеціальні рахунки для вигіднішого вкладання вільних грошових засобів

ОЩАДНИЙ РАХУНОК – це фінансовий продукт, який служить як вигідний додаток до поточного рахунку для підвищення вартості вкладів вільних фінансових засобів формою поступного відкладання грошей. Відсоткова ставка є вищою, ніж на поточному рахунку, складає 0,7-2 % р.а.

Ощадний рахунок відкривається на невизначений строк. В деяких банках необхідно тримати гроші на рахунку встановлений термін, в деяких можна зняти гроші з рахунку у будь-який момент, коли є в цьому необхідність. Ощадні рахунки не призначені для поточних платежів.

ТЕРМІНОВИЙ ВКЛАД – спрощено кажучи, це одноразовий вклад на банківський рахунок на встановлений термін (від тижнів до років), на якому начисляються вищі відсотки, ніж на поточному рахунку. За зняття грошей з рахунку раніше встановленого терміну клієнт має заплатити штраф. Вклад можна вести і в іноземній валюті. Відсоткова ставка термінових вкладів складає 0,3%-2,5% р.а. для CZK, залежить також від розміру та тривалості вкладу.

Терміновий вклад не призначений для поточних платежів.

Платіжні картки

Для чого мати картку?

Платіжна картка є зараз невід'ємною частиною життя у Чеській Республіці (платіжні картки має більше ніж 60 % населення віком понад 15 років). З іншого боку, не треба лякатись, що готівка зникла з реального життя. Платіжна картка означає одну велику вигоду – гроші знаходяться у безпеці в банку, і одночасно можна завжди легко отримати готівку. При використанні картки необхідно дотримуватися правил безпеки, щоб не дійшло до зловживання картки.

Розподіл щодо способу виготовлення

20

ЕЛЕКТРОННІ КАРТКИ – у Чеській Республіці найбільш поширеними є картки VISA Electron та Maestro. Їх можна використовувати лише для транзакцій, що перевіряються системою в режимі он-лайн, тобто для вибору готівки з банкомату та платежів у місцях, де є електронний платіжний термінал.

Вигоди:

- нижча вартість,
- невисокі тарифи оплати за заблокування втраченої або загубленої картки,
- нульова можливість зловживання заблокованої картки.

Невигоди:

- обмежені можливості використання у місцях, де нема електронного терміналу,
- як правило, ними не можна платити на Інтернеті.

ЕМБОСОВАНІ КАРТКИ – мають рельєфний відбиток всієї ідентифікаційної інформації.

Вигоди у порівнянні з електронними картками:

- більше можливостей використання при оплаті,
- можливість платити карткою не лише у місцях, де є електронний термінал, але і там, де використовується імпринтер для відтиску даних картки,
- платежі на Інтернеті.

Невигоди:

- вища вартість,

- можливість зловживання картки і після її заблокування у місцях, де вживається імпринтер,
- вища вартість заблокування картки.

Види карток

ДЕБЕТНА – йдеться про картку, з якою можна платити або знімати гроші з банкомату. Умовою є наявність грошей на рахунку, до якого видається картка. Ці картки видаються найчастіше.

КРЕДИТНА – з цією картою можна купувати товари чи послуги у кредит. Детальну інформацію про кредитні картки можна знайти у главі 6.6.

Видання дебетної картки

Банки загалом видають дебетні картки клієнтам – іноземцям, деякі вам дадуть картку практично відразу після відкриття поточного рахунку, деякі – після трьох місяців.

Для цих карток банки встановлюють ліміти – максимальну суму, яку можна знімати з рахунку за визначений термін (день, тиждень). Банки також окремо встановлюють ліміт для зняття готівки в банкоматах і окремо для платежів.

Доставка картки:

Картка та PIN посилаються завжди у двох окремих посилках. Клієнт може картку та PIN забрати особисто у відділенні банку або попросити банк надіслати їх на вказану адресу.

Про видання кредитної картки читайте у главі 6.6.

Зразок підпису та PIN

Використання картки забезпечується зразком підпису та номером PIN.

Приймаючи картку, її необхідно підписати на зворотному боці. Коли ви будете нею платити у магазинах, працівник попросить вас підписати чек і потім порівняє ваш підпис із зразком на картці.

Personal Identification Number (PIN) – це захисний номер (пароль), який потрібно запам'ятати. У жодному випадку нікому не давайте пароль, не записуйте його на картці та не залишайте біля картки (наприклад, у гаманці). Знімаючи готівку в банкоматі або при оплаті товарів чи послуг, вам доведеться його вводити (якщо ви вкажете невірний код, транзакція не відбудеться). У деяких магазинах PIN вказувати не треба.

Оплата за ведення дебетної картки

За ведення картки платяться річний збір. Деякі банки пропонують певні види карток безкоштовно в рамках ведення поточного рахунку. В середньому за звичайну електронну картку платиться 0-300 CZK, за ембосовану – до 800 CZK на рік.

Оплата за ведення кредитної картки описується в главі 6.6.

Зняття готівки в банкоматах

З картою VISA або MasterCard (American Express, Diner's club не дуже поширені) можна знімати готівку в майже 3000 банкоматах.

Маніпуляції з банкоматом стандартні, як і всюди на світі, інструкції даються у кількох мовах.

Знімаючи готівку в банкоматі, бажано бути самому, щоб ніхто не міг дізнатися ваш PIN (якби картку вкрали, знаючи PIN, можна знімати гроші з рахунку або платити картою). Якщо під час ваших операцій з банкоматом до вас хтось підійде і буде видаватися за працівника банку, не вірте цій особі і закінчіть транзакцію. Вже існують випадки, коли шахраї, які не дали клієнтам закінчити їхні транзакції та, користуючись недосконалістю деяких банкоматів, знімали готівку клієнта. Якщо отвір для картки є підозрілим (щілина більших розмірів, конструкція недосконало закріплена), краще використайте інший банкомат.

Відрахування за зняття готівки в банкоматах у ЧР дебетною картою:

Банкомат банку, що видав картку – спеціальний тариф від 0 до 20 CZK.

Банкомат іншого банку – вищий тариф у розмірі 15-50 CZK.

Платежі в магазинах

22

Місця, де можна платити картою, позначаються логотипом картової системи. Електронними картками у 2004 році можна було платити приблизно в 34 000 місцях, які зв'язувалися з банками в режимі он-лайн. Працівники магазинів можуть просити задати ваш PIN код і/або підписати чек для порівняння із зразком підпису на зворотному боці картки.

Ембосованими картками у 2004 році можна було платити ще у інших 16 000 місцях.

Перед тим, як підписувати чек, перевірте вказану на ньому суму. У ЧР є поширеним те, що затрати за транзакцію бере на себе продавець, клієнт, окрім вартості покупки, нічого не оплачує.

Платежі картою на Інтернеті

Певними видами карток, передусім ембосованими, можна платити на Інтернеті.

Деякими картками не можна платити на Інтернеті через те, що вони заблоковані, але в окремих випадках банки їх можуть розблокувати на вимогу клієнта. Деякі банки видають спеціальні картки, призначені виключно для платежів на Інтернеті.

Можна сказати, що платежі на Інтернеті є на даний момент досить ризикованою справою, і в Чеській Республіці не дуже поширеною. Наприклад, товари з Інтернет магазинів оплачуються переважно готівкою у момент, коли клієнт їх забирає.

Оплачуючи товари на Інтернеті, будьте уважні та надавайте ірйайте дані своєї платіжної картки лише тим суб'єктам, які заслуговують довіру, про які ви маєте позитивні відгуки.

Втрата картки

Якщо ви втратили картку, її необхідно відразу **заблокувати**, щоб уникнути зловживання. Заблокувати картку можна по телефону (і з-за кордону), подзвонивши на інформаційну телефонну лінію або на спеціальний номер, де можна передати інформацію про втрату картки. Оператори, як правило, можуть спілкуватися і іноземною мовою (див. глава 2.3).

Електронні картки блокуються відразу (в окремих випадках банк бере на себе відповідальність за можливе зловживання картки до півночі), в ембосованих карток відразу блокуються лише операції, які перевіряються у електронному центрі (знімання готівки з банкомату та платежі, які здійснюються через електронний термінал). Небезпека зловживання ембосованої картки загрожує у місцях, де використовуються т.зв. імпритнери. Картку можна застрахувати від можливого зловживання. Вартість страховки чинить 100-300 CZK на рік.

За заблокування електронної картки треба заплатити 0-200 CZK і до 2000 CZK за заблокування ембосованої картки. За інформацією про те, за який час заблокується картка та коли банк перебирає на себе відповідальність за евентуальне зловживання, звертайтеся до свого банку.

06

Кредити

Вступ

Якщо вам потрібно позичити гроші, ви можете звернутися до банку за кредитом.

Окрім кредиту від банку, можна отримати товари формою **купівлі у розстрочку**: як правило прямо в магазині, де купуєте товари, підписуєте договір і після того, як його затвердять, можете забрати покупки додому. Перший внесок платиться зазвичай у місці купівлі, далі внески сплачуються відповідно до умов договору.

Іншою можливістю є **лізинг** – йдеться про оренду, ви сплачуєте регулярні внески, після сплати останнього внеску викуповуєте предмет за залишковою ціною.

На чеському ринку діють і небанківські установи, які пропонують **швидкі кредити у готівці**, але їхні відсотки є дуже високими.

В цій брошурі ми надаємо інформацію про банківські кредити.

Надання кредитів

Банки загалом дуже обережні у надаванні кредитів, на кредит не існує жодне юридичне право. Кожний банк має свою політику надавання позичок. Перед тим, як банк надасть кредит, тобто укладе з клієнтом кредитний договір, банк з'ясує **бонітет клієнта** – див. главу 6.4.

Підхід банків до іноземців

Банки, зважаючи на високі затрати на витребування боргів з-за кордону, дуже обережно ставляться до іноземців у питанні позичок. Іноземці мають невігоду, що банк не знає їхню банківську історію, і через те, що складно перевірити дані про доходи та майно іноземців за кордоном, останні не зараховуються до їх бонітету. Останнім часом суттєво зросла кількість іпотек, наданих іноземцям, що походять з країн ЄС, але ставалися і випадки, коли іноземець, що має дозвіл на постійне проживання в ЧР, отримав гірші умови іпотечного кредиту лише через те, що не мав чеське громадянство (див. глава 7).

БІЛЬШЕ ШАНСІВ ОТРИМАТИ КРЕДИТ МАЮТЬ ІНОЗЕМЦІ, ЩО:

- мають дозвіл на постійне перебування в ЧР,
- мають трудовий договір, укладений на невизначений термін, який забезпечує їм постійний дохід,
- будуть мати громадянина ЧР з постійним доходом за свого поручителя,
- володіють нерухомістю на території ЧР та ЄС або інше майно, яке можна дати від заставу.

Банки, які можуть надати споживчий, контокорентний кредит та кредитну картку іноземцям.*

СТАТУС ІНОЗЕМЦЯ	CITIBANK	ČESKÁ SPORITELNA	ČSOB	GE MONEY BANK	KOMERČNÍ BANKA	POŠTOVNI SPORITELNA	RAIFFEISEN BANK
Особа, що подала заяву про надання їй статусу біженця	Ні	Ні	інформація відсутня	Ні	інформація відсутня	інформація відсутня	інформація відсутня
Біженець (особа, якій був наданий притулок)	Ні	Так	інформація відсутня	Ні	інформація відсутня	інформація відсутня	інформація відсутня
Громадянин ЄС – перебування до 3 місяців	Ні	Ні	Так	Ні	інформація відсутня	так	інформація відсутня
Громадянин ЄС – тимчасове перебування	Ні	Так	Так	Ні	Так	Так	Так
Громадянин ЄС – постійне проживання	Ні	Так	Так	Ні	Так	Так	Так
Не ЄС – короткострокове перебування до 3 місяців	Ні	Ні	Так	Ні	інформація відсутня	Так	
Не ЄС – довгострокове перебування	інформація відсутня	Так	Так	Ні	інформація відсутня	Так	Так
Не ЄС – постійне проживання	інформація відсутня	Так	Так	Ні	інформація відсутня	Так	Так
Іноземець із дійсним паспортом, який немає дозволу не перебування в ЧР	інформація відсутня	Ні	Ні	Ні	інформація відсутня	Ні	інформація відсутня

* Йдеться лише про вибір з усіх наявних банківських суб'єктів у ЧР, дані на 15. 12. 2005.

Терміни, які треба знати при проханні про надання кредиту

СУМА БОРГУ – Йдеться про номінальну вартість кредиту, іншими словами, йдеться про суму, яку ви берете в борг. Від цієї суми вираховується відсоток.

ВНЕСОК – Платіж, який боржник регулярно сплачує **кредитору** (банку), і яким поступово покривається борг (сума боргу та відсоток).

ВІДСОТОК – Грошова сума, яку **боржник сплачує кредитору** (банку) за надання кредиту, іншими словами, ціна грошей. Розмір відсотку залежить від розміру суми боргу, від розміру процентної ставки та від строку тривалості кредиту чи вкладу.

ВІДСОТКОВА СТАВКА – **Кількість відсотків відносно до певного відсоткового строку**. Відсоткова ставка вказує, скільки процентів від суми боргу за певний термін складає відсоток. На підставі **відсоткової ставки та відсоткового строку** підраховується розмір відсотку від певної суми. Відсоткова ставка вказується у % за проміжок часу, переважно за рік – per annum (p.a.).

БОРЖНИК – Особа, котра повинна сплатити банку наданий кредит.

БОНІТЕТ – Бонітет клієнта – оцінка, до якої міри клієнт здатний виконувати свої зобов'язання та сплачувати можливий кредит. Як правило, оцінюється фінансова ситуація, ситуація з маєтком клієнта та його надійність.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРЕДИТУ – Забезпечити сплату кредиту можна, наприклад, заставою нерухомості, рухомого майна, визначенням поручителя, переведенням заставного права на вклад на користь кредитора.

ПОРУЧИТЕЛЬ – це особа, яка у письмовій формі зобов'язується задовольнити вимоги кредитора, якщо боржник не сплатить позичку.

СПІВБОРЖНИК – це особа, яка має сплатити борг банку разом із боржником. У випадку, якщо ваш бонітет є незадовільним, співборжник його може підняти. Вільні фінансові засоби підсумовуються, тобто боржник разом із співборжником разом мають мати достатньо коштів для сплати кредиту.

RPSN – див. глава 6.7.

Контокорентний кредит

Контокорентний кредит – це короткостроковий кредит, який банк надає клієнту, що має поточний рахунок таким чином, що дає клієнту можливість витратити кошти з рахунку до негативного залишку. Клієнт може використовувати кредит до максимальної встановленої **кредитної межі**. Договір про кредит заключається на невизначений строк.

Протягом тривання угоди ви можете йти до негативного залишку повторно. Якщо ви сплатите „позичку” (тобто на рахунок прийде частка, яку ви взяли в борг плюс відсотки), то можете знову використовувати кредит. З контокорентом пов'язана необхідність компенсувати борг до певного часу та мати на рахунку позитивний залишок. Найдовший термін кредиту – рік. У разі пропущення терміну сплати кредиту відсотки зростають високими темпами.

ЯК ОТРИМАТИ КОНТОКОРЕНТНИЙ КРЕДИТ?

Для отримання контокорентного кредиту необхідно подати заяву в банк, а також виконати низку умов. Кредит береться прямо з поточного рахунку таким чином, що з рахунку знімаються гроші або оплачуються товари та послуги.

Зазвичай треба виконати наступні умови:

- Мати поточний рахунок у банку, де ви хочете отримати контокорентний кредит.
- Рахунок має вестись певний час, як правило, мінімально три місяці.
- На рахунок має надходити регулярний достатньо високий дохід.
- Деколи вимагається певний середній залишок на рахунку.

Доступність цього продукту для іноземців у різних банках є різною, вона залежить від типу дозволу на перебування та країни походження.

РОЗМІР КОНТОКОРЕНТУ, ВІДСОТКОВА СТАВКА ТА КОМІСІЯ

Розмір кредитного ліміту встановлюють банки. Переважно це сума місячного доходу власника рахунку або подвійний чи потрійний розмір місячного доходу.

На даний момент відсоткова ставка цих кредитів складає 11-19 % р.а. Банки можуть знімати комісію за заведення контокоренту у розмірі 0-250 CZK (деколи комісія вже включена до вартості ведення поточного рахунку), винятково також місячну оплату у розмірі 10-20 CZK.

27

ВИГОДИ ТА НЕВИГОДИ

Вигодою є, що цей кредит ви можете використовувати будь-коли, коли є необхідність. Його можна використовувати з будь-якою метою.

Невигодою є необхідність завжди сплатити кредит на кінці терміну надання кредиту. Якщо ви використовуєте цей кредит, і на ваш рахунок надійдуть гроші, то спершу покриється сума вашого боргу. Тому контокорент вигідно використовувати передусім для покриття менших місячних витрат. Ризиковано використовувати контокорентний кредит, що перевищує розмір місячного доходу, оскільки якщо на рахунок не переведуться інші кошти крім ваших регулярних надходжень, дістатися з боргів буде досить важко.

Відсоткова ставка є вищою, ніж у споживчого кредиту.

ПРИКЛАД:

Через незаплановані витрати вам необхідно взяти позичку у банку у розмірі 6 000 CZK на 60 днів, потім ви її сплатите. Відсоткова ставка контокорентного кредиту складає 12 % р.а., одноразова комісія за надання кредиту становить 100 CZK на рік.

Відсотки + збір = $6000 \times 0,12 \times 60/360 + 100 = 220$ CZK

За відсотки та комісію ви заплатите 220 CZK.

Кредитна картка

Кредитна картка назовні виглядає так само, як і дебетна картка. За картою закріплюється кредитний ліміт (тобто максимальний встановлений розмір кредиту), який дозволяє оплачувати покупки або знімати готівку в банкоматі і тоді, коли ви не маєте достатньо грошей. У Чеській Республіці кредитні картки не дуже поширені, але їхня популярність серед населення зростає. Кредитні картки видаються ембосовані або електронні (див. глава 5). Кредитні картки можуть видавати банки, а також інші небанківські суб'єкти, наприклад, кредитні компанії.

ЯК ОТРИМАТИ КРЕДИТНУ КАРТКУ?

Деякі банки вимагають ведення поточного рахунку для видання картки, деякі банки наявність поточного рахунку не вимагають. Зазвичай необхідно підтвердити достатній регулярний дохід.

Доступність цього продукту для іноземців у різних банках є різною, вона залежить від типу дозволу на перебування та країни походження.

РОЗМІР КРЕДИТУ, ВІДСТКОВА СТАВКА ТА КОМІСІЯ

Кредитний ліміт залежить від розміру доходів, складає від 5 000 до 600 000 CZK. Річний збір за ведення картки чинить 120-2 000 CZK (у ексклюзивних карток – до 6 000 CZK). Деякі банки встановлюють також місячну оплату за ведення картки до 60 CZK. Відсоткова ставка творить 19,2-30 % р.а. Якщо ви сплачуєте кредит протягом т.зв. безвідсоткового строку, відсотки сплачувати не треба. У деяких кредитних карток безвідсотковий строк поширюється лише на купівлю товарів та послуг, у деяких – і на зняття готівки в банкоматах. У договорі також вказується, які мінімальні суми необхідно щомісяця сплачувати, йдеться переважно про 5-10 % актуального боргу.

ВИГОДИ ТА НЕВИГОДИ

Як і у випадку контокорентного кредиту, йдеться про кредит, який завжди є „під рукою”. Більшість карток пропонує т.зв. безвідсотковий строк (тривалістю 40-50 днів). У більшості банків безвідсотковий строк поширюється лише на купівлю товарів та послуг. Якщо ви сплатили кредит протягом цього строку, не треба сплачувати жодні відсотки. Безвідсотковий строк починається не від дати купівлі або зняття готівки в банкоматі, а від дати, вказаної у договорі.

Вигодою кредитної картки у порівнянні з контокорентом є відокремленість кредиту від поточного рахунку і можливість сплачувати його відповідно до своїх можливостей. Відсоткові ставки після закінчення безвідсоткового строку суттєво вищі, ніж у контокорентного або споживчого кредиту.

ПРИКЛАД З МИНУЛОЇ ГЛАВИ:

Через незаплановані витрати вам необхідно взяти позичку у банку у розмірі 6 000 CZK на 60 днів на інші витрати, потім ви позичку сплатите. Ви маєте можливість отримати кредитну картку з кредитним лімітом 15 000 CZK, за її ведення ви заплатите 120 CZK за рік, безвідсотковий строк складає 30 днів, відсоткова ставка – 20 % р.а. Гроші ви знімаєте в банкоматі.

Відсоток за 60 днів + річний збір = $6000 \times 0,2 \times 60/360 + 120 \text{ CZK} = 320 \text{ CZK}$

Якби ви сплатили кредит протягом 30 днів безвідсоткового терміну, і якщо ваш банк поширює безвідсотковий строк на зняття готівки з банкомату, ви б заплатили: Відсоток за 30 днів + річний збір = $0 + 120 \text{ CZK} = 120 \text{ CZK}$.

УВАГА: безвідсотковий строк рахується від початку розрахункового періоду. Якщо він встановлений на 1-ий день місяця, а власник картки купить товар 15.1., безвідсотковий строк закінчується 30.1, тобто 15 днів від купівлі.

Споживчий кредит

Споживчі кредити – це позики, які надаються фізичним особам для фінансування їхніх потреб непідприємницького характеру. Як правило, не вимагається мати поточний рахунок у банку, де ви хочете взяти споживчий кредит.

29

ЯК ОТРИМАТИ СПОЖИВЧИЙ КРЕДИТ?

Клопотати про надання споживчого кредиту може будь-яка фізична особа. При поданні заяви про кредит необхідно пред'явити посвідчення особи та підтвердити свої доходи, у разі потреби – доходи співборжників та поручителів.

Доступність цього продукту для іноземців у різних банках є різною, як правило, вона залежить від типу дозволу на перебування та країни походження.

НА ЩО МОЖНА ВИКОРИСТАТИ СПОЖИВЧИЙ КРЕДИТ?

Найбільшим інтересом клієнтів користуються нецільові споживчі кредити, тобто кредити, які можна використати для оплати будь-яких потреб. Цільові кредити можна використовувати лише для оплати товарів чи послуг, вказаних у кредитному договорі.

Відсоткова ставка цільових кредитів є, як правило нижчою, ніж у кредитів нецільових.

РОЗМІР ПОЗИЧКИ, ВІДСОТКОВА СТАВКА ТА ЗБОРИ

Розмір позички завжди залежить від можливостей клієнта сплачувати кредит. Розмір кредитів знаходиться у межах від 15 000 до 1 000 000 CZK. Деякі банки обмежують максимальний розмір позички, наприклад, до 150 000-200 000 CZK,

Кредити

деякі не встановлюють жодних обмежень. Термін сплати кредиту – від одного до десяти років.

Розмір відсоткової ставки встановлюється індивідуально в залежності від бонітету клієнту. Ставка залежить також від типу кредиту, терміну сплати та інших обставин, які банк може взяти до уваги при встановленні відсоткової ставки. Ставки знаходяться у межах від 7 % до 18 % р.а., RPSN – від 9 до 20 %.

Більшість банків вимагають місячну оплату за ведення кредиту у розмірі 20-100 CZK.

За надання кредиту банки вимагають комісію коло 1 %, деякі одночасно встановлюють мінімальний розмір комісії (500-600 CZK).

ПОРІВНЯННЯ ВИГІДНОСТІ ОКРЕМИХ СПОЖИВЧИХ КРЕДИТІВ – RPSN

При порівнянні різних пропозицій банків вам допоможе показник RPSN – річна відсоткова ставка затрат на споживчий кредит. На розділ від відсоткової ставки RPSN включає в себе і інші витрати, пов'язані з кредитом (збори за укладення кредитної угоди або за ведення кредиту) та вартість грошей у часі.

Згідно з законом банки та інші суб'єкти, які надають кредити, мають вказувати не тільки відсоткову ставку, але також і параметри кредиту із врахуванням RPSN.

30

ПРИКЛАД

Ми взяли кредит 50 000 CZK на 3 роки, відсоткова ставка є 9,9 % р.а., щомісяця ми сплачуємо 1614 CZK, збір за укладення кредитної угоди складає 500 CZK.
RPSN = 11, 26 %.

RPSN усіх пропозицій можна підрахувати на сторінках Чеської торгівельної інспекції (Česká obchodní inspekce, www.coi.cz), де знаходиться спеціальний калькулятор для підрахунку.

RPSN банківських кредитів коливається у межах 9-25 %, у випадку купівлі у розстрочку – 20-50 %. У інших небанківських установ може йтися про розміри RPSN у рамках 100 – 450 %.

ВИГОДИ ТА НЕВИГОДИ СПОЖИВЧИХ КРЕДИТІВ

Споживчі кредити можна сплачувати до 10 років, відсоткова ставка є нижчою, ніж у контокорентного кредиту та у кредитної картки. Оформлення кредиту триває довший час, ніж у контокоренту. Банки вимагають різні підтвердження та документи (незважаючи на те, що реклами твердять зовсім інше). Кредити можна сплатити достроково, однак банки за це можуть вимагати сплатити штраф.

Іпотечний кредит

Вступ

Іпотечний кредит – це кредит, сплата якого забезпечується заставним правом на нерухомість.

Іпотечний кредит, як правило, використовується для фінансування житла. Після вступу ЧР до ЄС зростає інтерес до іпотек і серед іноземців. Громадяни ЄС, Ліхтенштейну, Норвегії, Ісландії та Сполучених Штатів, які мають дозвіл на постійне чи тимчасове проживання в ЧР, мають право на придбання нерухомості (окрім сільськогосподарських та лісних земель, у випадку яких діють строгі правила). Іноземці, які походять з інших країн, мають право купувати нерухомість лише у тому випадку, якщо мають дозвіл на постійне проживання на території ЧР.

Зважаючи на те, що іпотеки з точки зору банків – дуже добре забезпечені кредити, банки охочіше надають іноземцям іпотеки, ніж інші види кредитів, тому кількість іноземців, яким була надана позичка, зростає з кожним роком.

31

В яких банках іноземці можуть взяти іпотечний кредит*

СТАТУС ІНОЗЕМЦЯ	CITIBANK	ČESKÁ SPOŘITELNA	ČSOB	GE MONEY BANK	KOMERČNÍ BANKA	RAIFFEISEN BANK
Особа, що подала заяву про надання їй статусу біженця	Ні	Ні	інформація відсутня	інформація відсутня	інформація відсутня	інформація відсутня
Біженець (особа, якій був наданий притулок)	Ні	Так	інформація відсутня	інформація відсутня	інформація відсутня	інформація відсутня

СТАТУС ІНОЗЕМЦЯ	CITIBANK	ČESKÁ SPORITELNA	ČSOB	GE MONEY BANK	KOMERČNÍ BANKA	RAIFFEISEN BANK
Громадянин ЄС – перебування до 3 місяців	Так	Ні	Так	Так	інформація відсутня	інформація відсутня
Громадянин ЄС – тимчасове перебування	Так	Так	Так	Так	Так	Так
Громадянин ЄС – постійне проживання	Так	Так	Так	Так	Так	Так
Не ЄС – короткострокове перебування до 3 місяців	Ні	Ні	індивідуально	N.a.	N.a.	N.a.
Не ЄС – довгострокове перебування	Ні	Так	індивідуально	інформація відсутня	N.a.	Так
Не ЄС – постійне проживання	Ні	Так	Так	Так	інформація відсутня	Так
Іноземець із дійсним паспортом, який немає дозволу не перебування в ЧР	Ні	Ні	Ні	Ні	інформація відсутня	інформація відсутня

* Йдеться лише про вибраний зразок з усіх наявних банківських суб'єктів у ЧР, дані на 15. 12. 2005.

Примітка: Іпотечні кредити в ЧР надаються як цільові позички на придбання нерухомості, будівництво або реконструкцію нерухомості. Існує також нецільовий іпотечний кредит, т.зв. „американська іпотека”, під яку також треба заставляти нерухомість, але цей кредит можна використати для будь-якої мети.

Як отримати іпотеку

ХТО МОЖЕ ПРОСИТИ КРЕДИТ:

- Фізична особа.
- Підприємці (юридичні особи, фізичні особи).

ДОКУМЕНТИ:

Банк завжди вимагатиме:

- підтвердження про розмір доходів особи, що просить кредит, у разі необхідності також співборжників та поручителів,
- оцінку нерухомості, яка заставляється під кредит, довідку з кадастру нерухомості про внесення заставного права на нерухомість + забезпечення переведення прав на нерухомість на користь банку,
- деколи також забезпечення переведення права на страхування життя або кредитного страхування на користь банку.

У разі **КУПІВЛІ** нерухомості банк також вимагатиме наступні документи: договір про купівлю нерухомості та довідку з кадастру нерухомості (чи існує нерухомість, хто нею володіє, чи не має на неї іншого заставного права). У разі **будівництва, реконструкції, ремонту** тощо: дозвіл на проведення будівельних робіт, документацію проекту, кошторис будівництва, довідку з кадастру нерухомості (існування нерухомості, володіння землею чи нерухомістю).

Іпотека завжди дається під заставу нерухомості. **Нерухомість, яка заставляється**, може бути об'єктом іпотечного кредиту (тобто заставляється нерухомість, на купівлю якої береться кредит) або це можуть бути інші об'єкти нерухомості (заставляти можна і кілька об'єктів нерухомості), які знаходяться на території ЧР, країни-члена ЄС або іншої країни, що входить до Європейського економічного простору.

Банки, які надають іпотечні кредити

Пропонувати іпотечні кредити мають право не всі банки, а лише ті, що мають спеціальний дозвіл.

На сьогоднішній день цей дозвіл (ліцензію) мають у ЧР 11 банків:

- Citibank a.s.
- Česká spořitelna, a.s.
- Československá obchodní banka, a.s.
- eBanka, a.s.
- GE Money Bank, a.s.
- HVB Bank Czech Republic a.s.

- Hypoteční banka, a.s.
- Komerční banka, a.s.
- Raiffeisenbank a.s.
- Wüstenrot hypoteční banka a.s.
- Živnostenská banka, a.s.

Розмір та строки сплати іпотечного кредиту

Максимальний розмір іпотечного кредиту складає 100 % від оціночної ціни нерухомості, яка заставляється.

Терміни сплати іпотечного кредиту – від 5 до 30 років. Чим довшим є термін сплати кредиту, тим меншим є місячний внесок. Оптимальним є термін 15-20 років, при якому відношення між розміром внеску та затратами на кредит є найкращим.

Відсоткові ставки та збори

Відсоткові ставки іпотек змінюються відповідно до відсоткової ставки на між-банківському ринку. Правилком є чітко встановлювати відсоткову ставку вгоді про надання іпотечного кредиту, тобто визначити строк, протягом якого відсоткова ставка не буде змінюватися. Тривалість цього строку клієнт може вибрати сам (1-30 років).

Чим коротшим є термін фіксації відсоткової ставки, тим нижчою є сама ставка. Після того, як закінчиться строк фіксації, банк запропонує нову відсоткову ставку клієнтові. Клієнт може прийняти запропоновану відсоткову ставку або може одноразовим внеском сплатити іпотеку без плати штрафів, або він може взяти іпотечний кредит в іншому банку (поки що не дуже поширений варіант в ЧР). У цей момент клієнт може сплатити внесок більшого розміру, ніж звичайний щомісячний.

Примітка: За сплату великого внеску поза встановлений термін банки вимагають оплату високого штрафу.

У другій половині 2005 року ставки мали розмір від 3 % р.а. при фіксації на 1 та 2 роки, при фіксації на 4, 5, 10, 15 років – від 4-6 % р.а.

З наданням та веденням іпотеки пов'язані різні збори. Більшість банків вимагає оплату за оформлення та надання кредиту, за т.зв. іпотечни запоруку (письмова згода банку надати вам кредит за певних обставин), за ведення кредиту тощо. Розміри цих зборів є досить відчутними, і їхня різниця часто ускладнює вибір найвигіднішого продукту.

Банки взяли на себе зобов'язання завести протягом 2006 року показник APRC (Річний відсотковий ступінь затрат – аналогія RPSN див. глава 6.7), який має допомогти при порівнянні відсоткових ставок та всіх затрат, пов'язаних з іпотекою. Особи, зацікавлені в отриманні іпотеки, будуть мати інструмент для порівняння окремих пропозицій.

Державна підтримка іпотечного кредиту

Існують два основні типи державної підтримки іпотек.

1. Доплата до відсотків від іпотечного кредиту:

А) Внесок до іпотечних кредитів на нові квартири та будинки (до двох років від прийняття будови).

В) Субсидія на купівлю та реконструкцію старших квартир для заявника віком до 36 років.

Розмір цих внесків залежить від середньої відсоткової ставки іпотечних кредитів, наданих у попередньому році. Закон вказує, що якщо відсоткова ставка іпотечних кредитів, що банки надали новим клієнтам у попередньому календарному році, знизиться нижче 5 %, державна підтримка надаватися не буде. Це означає, що у 2005 році внески державної підтримки до відсотків іпотечних кредитів не виплачуються.

2. Зниження бази оподаткування на суму сплачених відсотків:

Суму, яка сплачується на відсотки іпотечного кредиту для фінансування житлових потреб, можна відрاهувати від суми податку на доходи фізичних осіб у розмірі до 300 000 CZK за рік (стосується іноземців, які мають в ЧР т.зв. податковий доміциль).

Заощадження на придбання житла

Вступ

Заощадження на придбання житла – це специфічний продукт, який надають виключно будівельні ощадні банки. Йдеться про форму заощаджень, яка включає можливість отримати кредит на фінансування житлових потреб (купівлю чи реконструкцію нерухомості), якщо клієнт відповідає певним умовам.

Вигідність цього виду заощаджень полягає в можливості отримати відносно високі відсотки за вклади та державну субсидію, яку можна отримати, якщо ви заощаджуєте кошти найменше шість років. На субсидію мають право не всі іноземці.

Як розпочати заощадження на придбання житла?

36

Учасником договору на заощадження на придбання житла може стати будьяка **фізична** або **юридична особа**.

Укладаючи договір, клієнт може вибрати **цільову суму**. При виборі цільової суми необхідно зважити:

- які суми ви хочете заощаджувати щомісяця або щороку: від розміру цільової суми підраховується сума мінімального місячного вкладу (у переважній більшості 0,3-0,5 % від цільової суми відповідно до варіанту заощаджень),
- якою мірою ви хочете використати кредит (якщо розмір заощаджених коштів включно відсотків і державних субсидій досягне 40 або 50 %, і разом з тим ви виконаєте інші умови договору, ощадний банк вам може запропонувати кредит у розмірі цільової суми),
- чи хочете ви тільки заощаджувати (заощаджувати можна до розміру цільової суми).

Розмір цільової суми можна протягом тривання договору за оплату підвищувати або знижувати.

Клієнт також обирає т.зв. **варіант заощаджень**. Варіант обирається в залежності від того, чи заощадження на придбання житла є для вас у першу чергу вигідною інвестицією або настроєм для використання кредиту. У разі інвестиційного варіанту нараховуються вищі відсотки від суми вкладів, але разом з тим відраховуються вищі відсотки за наданий кредит і нижчі щомісячні вклади, у кредитному варіанті все навпаки.

Як отримати кредит із заощаджень на придбання житла

Клієнт має право на надання кредиту із заощаджень на придбання житла для фінансування житлових потреб (вказаних в законі), якщо він відповідає умовам, встановленим ощадним банком та може підтвердити здатність сплачувати кредит (забезпечення кредиту, бонітет).

Умови для отримання кредиту:

- Договір про заощадження на придбання житла триває хоча б 24 місяці.
- Учасник заощадив суму, яку вимагає будівельний ощадний банк (40 % або 50 % від цільової суми).
- Учасник досягнув рівня т.зв. оцінного показника, який вимагає будівельний ощадний банк.

ЩО ТАКЕ ОЦІННИЙ ПОКАЗНИК?

Оцінний показник – це специфічний показник, який банки використовують для визначення „продуктивності” клієнта. Чим швидше і чим більшу суму довірите будівельному ощадному банку, тим вищим буде оцінний показник.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРЕДИТУ

В окремих випадках банк може вимагати забезпечити кредит за допомогою поручителя (поручителів) або заставити нерухомість на користь банку (як у іпотечного кредиту).

37

А ЯКЩО ВИ НЕ МАЄТЕ ДОСТАТНІЙ БОНІТЕТ ДЛЯ ОТРИМАННЯ КРЕДИТУ?

Можливим рішенням може стати варіант, коли ви знайдете **співборжника** або **знижите цільову суму** заощаджень і будете просити нижчий кредит, на який вам вистачатиме ваш бонітет.

МЕТА КРЕДИТУ

Наданий кредит учасник повинен використати для житлових потреб, наведених у договорі про надання кредиту.

ПРОМІЖНИЙ КРЕДИТ

Якщо учасник заощаджень на придбання житла не відповідає якійсь із трьох встановлених умов, тобто якщо поки що не відклав достатню суму коштів, договір про заощадження триває менше 24 місяців або не отримав відповідного рівня оцінного показника, то він може використати т.зв. проміжний кредит.

Цей кредит „пришвидшує” отримання грошей із заощаджень на придбання житла, однак за нього начисляються вищі відсотки, ніж за вигідний кредит із заощаджень на житло. Кредит біжить паралельно із вихідним договором на заощадження грошових коштів на житло, учасник договору повинен надалі відкладати гроші (якщо ще не назбирав необхідну суму). Кредит триває до моменту, коли учасник відповідає всім умовам для надання нормального кредиту із заощаджень на придбання житла.

Хто надає послугу заощаджень на придбання житла

Згідно з законом, надавати цей вид послуг можуть лише будівельні ощадні банки.

Будівельними ощадними банками в Чеській Республіці являються наступні об'єкти:

- Českomoravská stavební spořitelna, a.s.
- HYPO stavební spořitelna a.s.
- Modrá Pyramida stavební spořitelna a.s.
- Raiffeisen stavební spořitelna a.s.
- Stavební spořitelna České spořitelny, a.s.
- Wüstenrot – stavební spořitelna a.s.

Відсоткові ставки та збори

На заощадження на придбання житла нараховуються від 1 % до 3 % р.а. За кредит із цих заощаджень нараховуються від 3 % до 5 % р.а. Відсотковий дохід від заощаджень не оподатковується. Вклади застраховані відповідно до закону.

Комісія за укладення договору складає приблизно 1 % від цільової суми.

За підвищення цільової суми треба заплатити орієнтовно 1 % від цільової суми. Збір за ведення рахунку творить коло 300 CZK на рік. Черговий, а також позачерговий звіт про стан, рахунку додається безкоштовно або за 50 CZK.

38

Державна підтримка

Існують два види державної підтримки цього виду заощаджень.

1. Державна субсидія, яка складає 15 % (максимально 3000 CZK за рік) від заощадженої суми. Право на державну субсидію мають, окрім громадян ЧР, лише:

- громадяни країн-членів ЄС, які отримали дозвіл на перебування в ЧР та метричний номер (rodné číslo),
- іноземці, що мають дозвіл на постійне проживання на території ЧР та метричний номер.

Державна субсидія переказується на рахунок клієнта відповідно до заощадженої суми (максимально 3000 CZK) на рік на особу, незважаючи на кількість укладених договорів.

Отримати державну субсидію можна за умови, що учасник заощаджує шість років. Якщо клієнт потребує фінансові кошти раніше, він може раніше розірвати угоду, але у цьому випадку клієнт не отримує державну субсидію, більше того, необхідно буде заплатити штраф за передчасне закінчення угоди, який складає 0,5 % цільової суми.

2. Зниження бази оподаткування на суму сплачених відсотків:

Суму, яка сплачується на відсотки з кредиту із заощаджень на придбання житла, можна відрахувати від суми податку на доходи фізичних осіб (стосується іноземців, які мають в ЧР т.зв. податковий доміциль).

Висновок

Після вступу ЧР до ЄС зацікавленість у заощадженнях на придбання житла зростає і серед іноземців. Будівельні ощадні банки реагують на цей факт і пропонують інформацію або договори на іноземних мовах (англійська, німецька).

Іноземець, який відповідає всім умовам які громадянин ЧР, може розраховувати на кредит. Будівельні ощадні банки вимагають, як правило, дозвіл на постійне перебування або громадянство якоїсь з країн ЄС. Кредит можна використати лише для придбання або реконструкції нерухомості, що знаходиться на території ЧР.

09

Обмін грошей у Чеській Республіці

Вступ

Чеська валюта є повністю конвертована, це означає, що її можна обміняти на іншу конвертовану валюту у відведених для цього місцях (банки та обмінні пункти).

Обмін на вулиці

Дуже ризикований спосіб обміну грошей. У 99 % випадків йдеться про шахрайство. Обмінювати гроші цим шляхом **НЕ РЕКОМЕНДУЄТЬСЯ!**

Обмін в обмінному пункті

Йдеться про вигідний варіант купівлі іноземних валют, але деколи досить важко орієнтуватися у таблицях курсів, написах на обмінному пункті, а також спілкуватися з обслуговуючим персоналом.

Наприклад, надпис „NO FEE“ майже завжди стосується лише купівлі валюти (CZK -> валюта), у випадку купівлі CZK вас може здивувати збір 10%.

Найкращим шляхом є попросити підрахувати кінцеву суму, яку можете отримати за свої гроші і порівняти її з іншими пропозиціями.

КУПІВЛЯ ВАЛЮТИ; CZK-> ВАЛЮТА (ЗА ЧЕСЬКІ КРОНИ ВИ КУПУЄТЕ ІНОЗЕМНУ ВАЛЮТУ)

Найвигідніший курс для купівлі валюти (у таблиці курсів значиться напис „ПРОДАЖ“) пропонують обмінні пункти. Більшість обмінних пунктів не знімає комісію за обмін і не обмежує мінімальну суму для обміну.

ПРОДАЖ ВАЛЮТИ; ВАЛЮТА -> CZK (ЗА ІНОЗЕМНУ ВАЛЮТУ ВИ КУПУЄТЕ ЧЕСЬКІ КРОНИ)

Якщо ви маєте валюту, яку хочете обміняти на CZK, розраховуйте на менш вигідний курс та комісію у розмірі 9-10 %. У таблицях курсів цю позицію знайдете під назвою „КУПІВЛЯ“.

40

Обмін у банку

Банки розрізняють 2 курси:

Безготівковий валютний курс – є вигіднішим для клієнта, стосується лише безготівкових переказів між рахунками у іноземній валюті. Це означає, що у банку у вас є інвалютний рахунок.

Валютний курс – менш вигідний курс для клієнта. Слугує для готівкових операцій з іноземною валютою – обмін грошей.

Купівля валюти (CZK -> валюта)

Як правило, менш вигідний варіант, ніж обмінні пункти. Переважна частина банків пропонують менш вигідні курси обміну, крім того, банк нараховує комісію за проведену операцію обміну, що складає приблизно 1-2 % від суми.

Продаж валюти (Валюта -> CZK)

Комісія складає приблизно 2%.

Переказування грошей за кордон

Вступ

Існують безготівкові перекази між двома банківськими рахунками та готівкові, коли відправник переказує гроші готівкою, і одержувач отримує готівку. Існують також комбіновані перекази, коли відправник переказує готівку, а адресатові вона надходить на рахунок.

Безготівковий переказ – закордонний платіжний обіг

Закордонний платіжний обіг включає в себе платежі в кронах та іншій валюті за кордон та з-за кордону, а також платежі в іноземній валюті в рамках Чеської Республіки. Задаючи це платіжне доручення, завжди треба заповнити т.зв. платіжний титул – цифрове означення причини платежу і словесне описання цільового призначення платежу. За докладною інформацією про коди звертайтеся до вашого банку.

41

КОМІСІЯ ЗА ПЕРЕКАЗ ГРОШЕЙ ЧЕРЕЗ БАНК

Повну вартість трансакції складає комісія вашого банку, кореспондентських банків та банку одержувача.

У цінниках чеських банків вказується лише ціна за переказ вашого банку. Зазвичай йдеться про суму коло 1 % від суми переказу (деколи встановлюється мінімальний розмір комісії 200-500 CZK, максимальний розмір - 2400 CZK).

Вказуючи вищенаведені коди у платіжному дорученні, ви можете вплинути на розділення витрат на переказ між відправником та одержувачем грошей.

Коди, які вживаються:*

OUR – відправник оплачує всі збори (комісію свого банку, банку-кореспондента та банку одержувача).

SHA – відправник оплачує лише комісію свого банку, комісію решти банків оплачує одержувач.

BEN – всі збори оплачує одержувач (збори стягуються з переказаної суми).

* Коди вживаються і при інших безготівкових трансакціях, як наприклад, Євро платіж, Eurogiro, тощо.

ПРИКЛАД

Переказ суми 50 000 CZK.

Комісія 1 % = 500 CZK за вихідний платіж з боку відправника.

Комісія 1 % = 500 CZK за вхідний платіж з боку адресата.

Затрати банку-кореспондента = 200 CZK .

OUR – Комісія відправника за переказ = 1200 CZK, адресат отримує 50 000.

SHA – Комісія відправника за переказ = 500 CZK; адресат отримує 49 300.

BEN – Комісія відправника за переказ = 0; адресат отримує 48 800.

Деякі банки – наприклад, Česká spořitelna та Raiffeisenbank – пропонують вигідніші платежі за кордон у рамках своєї банківської групи.

ЄВРО ПЛАТІЖ

Спеціальною категорією переказів є т.зв. Євро платіж. Йдеться про платежі у рамках країн Європейського Союзу та Європейського економічного простору. Для цих платежів необхідно виконати низку умов: сума переказується в EUR до розміру 12 500 EUR (від 2006 року максимальний розмір суми складає 50 000 EUR); клієнт має заповнити номер рахунку адресата у міжнародному форматі IBAN та вказати банківський ідентифікаційний код BIC, відомий також як swift код банку; код платежу SHA. Затрати на цю трансакцію в країнах ЄС, де використовується EUR, є такими ж, як затрати внутрішніх платежів.

В чеському банку ви заплатите звичайний збір за закордонний платіж, але вказуючи номер рахунку IBAN ви знижуєте затрати банків-кореспондентів, оскільки вони зможуть провести ваш платіж автоматично.

ЩО ТАКЕ IBAN?

IBAN – це міжнародний банківський ідентифікатор, що служить для однозначного визначення рахунку клієнта, банку та країни. Деталі та номер рахунку у цьому форматі вам надасть ваш банк.

Готівковий переказ та комбінований безготівково-готівковий переказ

У Чеській Республіці існує кілька небанківських компаній, що пропонують послуги готівкових та комбінованих переказів.

WESTERN UNION – ГОТІВКОВІ ПЕРЕКАЗИ

Western Union пропонує експрес-перекази грошей. Переведення грошей між відділеннями триває кілька хвилин. Комісія за переказ складає від 26 % у менших сум до 4-5 % у вищих. Перекази до окремих країн (на даний момент до України, В'єтнаму та Китаю) відбувається за пільговим тарифом.

Ця послуга є доступною у більше ніж 195 країнах світу. У ЧР є більше ніж 1700 відділень Western Union – наприклад, у туристичних агентствах, у відділеннях Чеської пошти та банку Raiffeisen.

Інтернет сторінки Western Union у ЧР є також на українській та в'єтнамській мовах.

ЧЕСЬКА ПОШТА – ГОТІВКОВИЙ ПОШТОВИЙ ПЕРЕКАЗ

З пошти також можна послати гроші за допомогою грошового переказу типу Z/C („Poštovní poukázka Z/C“). Переказ оплачується та видається готівкою.

Готівку можна послати лише до окремих країн:

Азербайджан, Алжир, Бельгія, Білорусія, Болгарія, Бразилія, Вірменія, В'єтнам, Греція, Естонія, Ізраїль, Іспанія, Італія, Кіпр, Латвія, Литва, Марокко, Молдавія, Монако, Польща, Португалія, Румунія, Словенія, Туніс, Туреччина, Угорщина, Україна, Франція, Югославія (Сербія та Чорногорія).

Оплата послуги

Комісія складає приблизно 1-2 % від суми, яка посилається, залежить від розміру суми.

Розмір суми грошей, які можна послати одним переказом, різняться в залежності від окремих країн, наприклад, у Білорусію можна послати максимально 500 EUR, у Францію – 3 500 EUR.

Переказ грошей з Чеської Республіки триває від одного до двох тижнів.

ПОСЛУГА EUROGIRO БАНКУ POŠTOVNÍ SPOŘITELNA

Послуга Eurogiro, яку пропонує Poštovní spořitelna, дозволяє готівкові та безготівкові платежі з боку відправника, а також приймання грошей готівкою та безготівковою формою з боку одержувача.

На даний момент послуга дозволяє посилати та отримувати гроші у наступних країнах:

Німеччина, Австрія, Словаччина, Швейцарія, Португалія*, Угорщина*, Хорватія*, Люксембург, Японія, Бельгія, Канада, Румунія*, Греція*, Іспанія* та Туреччина*.

* До позначених країн можна надсилати гроші, призначені для виплати готівкою.

Гроші придуть до партнерського банку або філіалу пошти в даній країні. Платіж готівкою за кордон може надіслати будь-хто з кожного відділення пошти, тобто не тільки клієнти банку Poštovní spořitelna.

Оплата послуги

Вартість послуги складає приблизно 0,6-2 % від суми переказу, залежить від розміру суми. До окремих країн можна посилати гроші за вигідними тарифами.

Для кожної країни існує індивідуальний ліміт для платежів за кордон та з-за кордону, ліміти знаходяться у межах 1500-15 000 EUR. Платіж за кордон доручається до 3 робочих днів від дня подання.

Зняття грошей в банкоматах за кордоном

Більшість банків видає своїм клієнтам до рахунків міжнародні платіжні картки міжнародних систем. До одного рахунку можна видати кілька карток.

Якщо ви дасте своїм родичам, що проживають за кордоном, картку до рахунку, який ви маєте в ЧР, вони можуть з нього знімати гроші. Можна також видати картку на ім'я члена вашої родини. Єдиною проблемою є необхідність особисто дістатись до відділення вашого банку.

Збори за зняття готівки з банкоматів за кордоном становлять коло 100 CZK + 0,5 % від суми. Для обміну грошей використовується вигідніший курс для клієнта – безготівковий валютний курс обміну.

Вирішення помилкових трансакцій та суперечок

Скарги у вашому банку

Якщо ви з'ясуєте невідповідності у трансакціях, проведених банком, радимо без зволікання подати скаргу. Скаргу можна подати у письмовій формі (поштою, факсом, електронною поштою), особисто або по телефону. Корисно до скарги доложити всі необхідні документи – зокрема, звіт про стан рахунку, де наводиться хибний платіж.

Згідно з законом, банк має вирішити скаргу до 30 днів від її подання. Про спосіб вирішення скарги та обґрунтування таких дій банк має інформувати у письмовій формі. Більшість банків у своїх документах вказують коротший термін вирішення скарг клієнтів, наприклад, 10 або 15 днів.

45

МОВИ, НА ЯКИХ МОЖНА ПОДАТИ СКАРГУ

У більшості банків можна подавати скаргу або рекламачію чеською, словацькою та англійською мовами. У ČSOB можна подавати скарги також німецькою мовою.

Фінансовий арбітр ČR

Якщо ви не задоволені підходом банку при вирішенні вашої скарги, яка стосується платіжних оборотів, можете звернутися до фінансового арбітра.

Йдеться про спеціальний орган для т.зв. позасудового врегулювання суперечок, які можуть виникати між суб'єктами, що надають служби платіжних операцій та їхніх клієнтів або між суб'єктами, що видають електронні платіжні засоби та їхніми користувачами.

Кредитні реєстри

Вступ

Кредитні реєстри – це база даних про клієнтів, які брали позички від якоїсь банківської чи небанківської установи. У кожного клієнта є список його зобов'язань (може фігурувати як боржник, співборжник або поручитель) та його платіжна дисципліна (тобто чи сплачує клієнт свої зобов'язання вчасно та у повній мірі).

Числитися у базі даних не означає лише невигоду. Реєстр містить і позитивну інформацію. Сплачена вчасно та повною мірою позичка може бути, навпаки, корисною при наступному клопотанні про кредит.

У ЧР існує декілька реєстрів, які поки що не об'єднані. Їхнє об'єднання очікується найближчим часом. Реєстри в ЧР не обмінюються інформацією з подібними установами за кордоном.

46

ЗАПИТ ПРО ВИТЯГ З РЕЄСТРУ

Якщо ваше ім'я значиться у подібній базі даних, і ви хочете дізнатися, яка інформація там міститься, ви маєте право запросити витяг з цього реєстру. Заяву про витяг з реєстру можна подати особисто, поштою (нотаріально завірена копія заяви) або електронною поштою (має бути підписана гарантованим електронним підписом). У разі невідповідності інформації можна подати скаргу на неточний обсяг витягу.

Перелік реєстрів

БАНКІВСЬКИЙ РЕЄСТР ІНФОРМАЦІЇ ПРО КЛІЄНТІВ

У цьому реєстрі числяться фізичні особи (громадяни та підприємці), які у банку – учасника реєстру – в минулому чи в сучасності брали кредит, знаходились у дозволений області від'ємного залишку на поточному рахунку або мають кредитну картку. В реєстр також вносяться фізичні особи, які лише просять про надання кредиту чи кредитної картки.

Даними обмінюються всі банки-учасники реєстрів, на підставі інформації з реєстрів вони вирішують, надавати чи не надавати кредит клієнтові.

РЕЄСТР КЛІЄНТІВ НЕБАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ

Йдеться про реєстр фізичних осіб, які в минулому чи в сучасності укладали договір про лізинг або купівлю у розстрочку.

SOLUS

Йдеться про реєстр клієнтів (громадяни, підприємці, компанії), які заключають договір з лізинговою компанією або купують товар у розстрочку при посередництві кредитної компанії. Реєстр містить лише негативну інформацію, тобто лише дані про неплатників.

Перелік банків в ČR, що займаються малою клієтурою

BAWAG BANK CZ A.S.

Václavské nám. 40, Praha 1
110 00, Телефон: 224 406 260
Факс: 225 015 362
Інтернет сторінка: info@bawag.cz
www.bawag.cz

CITIBANK

Evropská 423/178, Praha 6, 166 40
Телефон: 233 061 111
Факс: 233 061 613, www.citibank.cz
Телефонна інформаційна лінія:
844 888 844

ČESKÁ SPOŘITELNA

Olbrachtova 1929/62, Praha 4, 140 00,
Телефон: 261 071 111
Факс: 261 073 032
Інтернет сторінка: csas@csas.cz
www.csas.cz, Телефонна інформаційна лінія: 800 207 207

ČSOB

Na Příkopě 854/14, Praha 1
– Nové město, 115 20
Телефон: 224 111 111
Факс: 224 225 049
Інтернет сторінка: info@csob.cz
www.csob.cz, Телефонна інформаційна лінія: 800 110 808

EBANKA

Na Příkopě 19, Praha 1, 117 19
Телефон: 222 115 222
Факс: 222 115 500
Інтернет сторінка: info@ebanka.cz
www.ebanka.cz, Телефонна інформаційна лінія: 800 124 100

GE MONEY BANK

Vyskočilova 1422/1a
Praha 4, 140 28
Телефон: 224 441 111
Факс: 224 441 500
www.gemoney.cz, Телефонна інформаційна лінія: 844 844 844

HVB BANK CZECH REPUBLIC

nám. Republiky 2090/3a
Praha 1, 110 00, Телефон: 221 112 111, Факс: 221 112 132, www.hvb.cz, Телефонна інформаційна лінія: 800 100 012

HYPOTEČNÍ BANKA

Budějovická 409/1, Praha 4
140 00, Телефон: 261 121 111
Факс: 261122563
Інтернет сторінка: info@cmhb.cz
www.cmhb.cz, Телефонна інформаційна лінія: 844111174

IC BANKA

Palackého 1, Praha 1, 111 21,
Телефон: 296 245 400(5)
Факс: 296 245 428(9)
Інтернет сторінка: info@icbanka.cz
www.icbanka.cz

ING BANK N.V.

Nádražní 344/25,
Praha 5, 150 00,
Телефон: 257 473 111
Факс: 257 473 555,
Інтернет сторінка: klient@ing.cz
www.ing.cz, Телефонна інформаційна лінія: 800 159 159

KOMERČNÍ BANKA

Na Příkopě 33/969,
Praha 1, 114 07,
Телефон: 222 432 111
Факс: 224 243 020
Інтернет сторінка: mojobanka@kb.cz, www.kb.cz,
Телефонна інформаційна лінія: 800 111 055

OVERBANK AG

nám. Přemysla Otakara II 6/3
České Budějovice, 370 01,
Телефон: 386 710 911,
Факс: 386 356 747,
www.oberbank.cz

POŠTOVNÍ SPOŘITELNA

Roztylská 1 Praha 25, 225 95,
Телефон: 222 047 805,
Факс: 222 047 930
www.postovnisporitelna.cz
Телефонна інформаційна лінія: 800 210 210

RAIFFEISENBANK

Olbrachtova 2006/9
Praha 4, 140 21
Телефон: 221 141 111
Факс: 221 142 111

Інтернет сторінка: info@rb.cz
www.rb.cz, Телефонна інформаційна лінія: 800 900 900

RAIFFEISENBANK IM STIFTLAND EG

Kubelíkova 4/602, Cheb, 350 11
Телефон: 354 524 511
Факс: 354 524 518-9
Інтернет сторінка: info@rbcheb.com, www.rbcheb.com

VOLKSBANK CZ

Heršpická 5, P.O.BOX 226
Brno, 658 26,
Телефон: 543 525 111
Факс: 543 525 555
Інтернет сторінка: mail@volksbank.cz
www.volksbank.cz, Телефонна інформаційна лінія: 800 133 444

WALDVIERTLER

SPARKASSE von 1842

Klásterská 126/II, Jindřichův Hradec
377 01, Телефон: 384 344 111
Факс: 384 344 108
Інтернет сторінка: info@wspk.cz, www.wspk.cz

WÜSTENROT

HYPOTEČNÍ BANKA

Nám. Kinských 2/602,
Praha 5, 150 00
Телефон: 257092201
Факс: 257 092 605
Інтернет сторінка: hypoteka@wuestenrot.cz,
www.wuestenrot.cz
Телефонна інформаційна лінія: 800 225 555

ŽIVNOSTENSKÁ BANKA

Na Příkopě 858/20, Praha 1
113 80, Телефон: 224 121 111
Факс: 224 125 555,
Інтернет сторінка: info@zivnobanka.cz
www.zivnobanka.cz, Телефонна інформаційна лінія: 800 122 412

Перелік будівельних ощадних банків

STAVEBNÍ SPOŘITELNA ČS

Vinohradská 180/1632, Praha 3
Телефон: 224 309 111
Факс: 224 309 112
Інтернет сторінка:
burinka@csst.cz, www.burinka.cz
Телефонна інформаційна лінія:
800 207 207

ČESKOMORAVSKÁ STAVEBNÍ SPOŘITELNA

Vinohradská 169/3218, Praha 10
Телефон: 274 041 111
Факс: 274 049 999
Інтернет сторінка: info@cmss.cz
www.cmss.cz
Телефонна інформаційна лінія:
800 120 100

HYPO STAVEBNÍ SPOŘITELNA

Senovážné náměstí 4, Praha 1
Телефон: 222 878 111
Факс: 222 244 300
Інтернет сторінка:
hypos@hypos.cz, www.hypos.cz
Телефонна інформаційна лінія:
844 111 113

MODRÁ PYRAMIDA STAVEBNÍ SPOŘITELNA

Bělehradská 128/222, Praha 2
Телефон: 222 824 111
Факс: 222 824 113
Інтернет сторінка: info@vsskb.cz
www.vsskb.cz, Телефонна
інформаційна лінія: 222 824 777

RAIFFEISEN STAVEBNÍ SPOŘITELNA

Koněvova 99/2747, Praha 3
Телефон: 271 031 111
Факс: 222 581 156
Інтернет сторінка: rsts@rsts.cz
www.rsts.cz, Телефонна інформаційна лінія: 800 112 211

WÜSTENROT STAVEBNÍ SPOŘITELNA

Janáčkovo nábř. 41, Praha 5,
Телефон: 257 092 092
Факс: 257 092 149
Інтернет сторінка:
kontakt@wuestenrot.cz
www.wuestenrot.cz
Телефонна інформаційна лінія:
800 225 555

49

Інші установи та фірми в Чеській Республіці

CZECH BANKING CREDIT BUREAU

Na Příkopě 21, Praha 1, 117 19
Телефон: 222 811 055
Факс: 222 811 051
Інтернет сторінка:
klient@cbcb.cz, www.cbcb.cz

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA

Na Příkopě 28, Praha 1, 115 03
Телефон: 224 411 111
Факс: 224 412 404
Інтернет сторінка:
podatelna@cnb.cz
www.cnb.cz

ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE

Štěpánská 15, Praha 2, 120 00,
Телефон: 296 366 111
Інтернет сторінка:
info@coi.cz, www.coi.cz

ČESKÁ POŠTA

Olšanská 38/9, Praha 3, 130 00
Телефон: 221 132 113
Інтернет сторінка:
info@cpost.cz
www.ceskaposta.cz
Телефонна інформаційна лінія:
800 104 410

FINANČNÍ ARBITR ČESKÉ REPUBLIKY

Washingtonova 25, Praha 1
110 00, Телефон: 221 674 600
Факс: 221 674 666
Інтернет сторінка:
arbitr@finarbitr.cz
www.finarbitr.cz

MINISTERSTVO FINANČÍ

Letenská 15, Praha 1, 118 10,
Телефон: 257 041 111
Інтернет сторінка:
podatelna@mfc.cz
www.mfc.cz

WESTERN UNION

Palackého 15, Praha 1, 110 00,
Телефон: 224 948 252
Факс: 224 948 252
Інтернет сторінка:
info@intercash.cz
www.intercash.cz
Телефонна інформаційна лінія:
800 190 009

Фінансові послуги у Чеській Республіці:

Довідник для іноземців

Публікацію видало громадське об'єднання Мультикультурний центр Прага у 2006 році.

РЕДАКЦІЯ

Гана Жакова Петрова

ПЕРЕКЛАД

Інна Біланин

ГРАФІЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ ТА ВЕРСТКА

Зіта Навратілова

ДРУК

ЇТК Repro

ТИРАЖ

1700 екземплярів

© Multikulturní centrum Praha, o.s.

Multikulturní centrum Praha
Vodičkova 36 (Palác Lucerna)
116 02 Praha 1
tel./fax: 296 325 345

www.mkc.cz

mkc@mkc.cz

Прага 2006

ISBN 80-239-6729-0

Web o mezinárodní
migraci ve střední
a východní Evropě

články a studie

vývoj legislativy

aktuální témata

projekty organizací

kalendář akcí

adresář kontaktů

monitoring tisku

→ [Migrace Online](#)

Mezinárodní migrace se v České republice stává výrazným společenským a politickým tématem. Do veřejné debaty přispívá Multikulturní centrum Praha se svým webem www.migraceonline.cz, který je už od roku 2002 zaměřen na vývoj postavení různých skupin cizinců v České republice a dalších zemích střední a východní Evropy. Internetová stránka systematicky mapuje výzkumy týkající se migrace, vývoj legislativy v oblasti migračních a azylových politik a činnost vládních i nevládních organizací a institucí. Jejimi čtenáři jsou převážně odborníci a další zájemci z akademické sféry, veřejné správy, nevládních organizací, médií a širší veřejnosti.

Kontakt: mise@mkc.cz

Multikulturní centrum Praha, Vodičkova 36, 116 02 Praha 1

tel.: 296 325 346, fax: 296 325 345

PODPOŘENO
NADACÍ
OPEN SOCIETY
FUND PRAHA

...a tolerant
society, open
to difference
and making
the most
of cultural
variety...

The mission of the Multicultural Center Prague is to prove that multicultural coexistence in the Czech Republic is possible and enriching on all levels.

Ever since its activities began in 1999, the Multicultural Center has been fulfilling its goals through public debates, a variety of educational, cultural and public informational activities, research, publications and the establishment of links between individuals and organizations with similar aims within the Czech Republic and abroad.

WWW.MKC.CZ

Multikulturální centrum Praha
Vodičkova 36 (Palác Lucerna)
116 02 Praha 1
tel./fax (+420) 296 325 345
mkc@mkc.cz

